

ved Nordmøre amtsskole 1888, bestyrer av skolen fra 1891 og fra 1909 bestyrer av den tilknyttede husmorskole. Bestyrer av Nordmøre videregående ungdomsskole 1920—26 og dessuten gårdbruker på Gyl i Tingvoll siden 1903. — Medlem av Tingvoll herredsstyre 1923—28, var i en årrekke medlem av landsstyret og nestformann i Norges Bondevalg til 1935 og var medlem av Fedrelandslagetets råd. Medlem av komiteen av 1919 om videregående undervisning for landsungdommen og av den parlamentariske skolekomisjon av 1922. —

Valgt av Bondepartiet, men sto utenfor partiene. — Fortj.med. i gull.

[Varamann for Møre fylke 1925—27. Møtte for L. Nerheim fra 20. mai 1927 for resten av sesjonen. Medlem av Lagtinget og av landbrukskomiteen.]

SKURDAL, Hans Olsen, f. 27. febr. 1872 på Nedre Nigård Skurdal, Sør-Fron, av foreldre bonde Ole Østensen S. (1843—1905) og Kari Hansdatter (1850—1928). — Gift i Johanneskirken i Oslo 19. jan. 1896 med Miranda Henriette Jacobine Sander, f. 21. nov. 1872 i Slesvig, av foreldre kjøpmann Carl Johan S. og Arminia Kløpper, Bergedorf ved Hamburg. — Gårdbruker.

Gjennomgikk hageavdelingen ved Ås høyere landbruksskole 1889—91 og oppholdt seg ved Veterinær- og Landbohøjskolen i København 1891—92, studerte 1892—93 med off. stipendium videre frukttræ- og planteskoledyrking i Tyskland og tok eksamen i 1893 i disse fag i København. Gartner og lærer ved landbruksskolen på Kalnes i Tune 1894—99, grunnlegger av og bestyrer av Fritzøe planteskole på Store Jordet i Brunlanes 1899—1920. Sistnevnte år bosatte han seg på fedrengården, som han hadde overtatt i 1911 og har siden drevet den.

Medlem av Brunlanes herredsstyre fra 1917 til han fraflyttet bygden høsten 1920, formann i skolestyret 1917—19, medlem av overligningsnemnda 1919—23 og formann i ligningsnemnda et par år. Medlem av Statsbanenes hovedstyre 1927—36 og bestyrer ved Norges Banks avdeling på Lillehammer fra 1936—47. Fra 1911—26 var han sensor ved avgangsprøvene på Fosnes landbruksskole i Vestfold, i 1912 var han prisdommer

ved den nordiske landbruksutstilling i København og har utgitt flere skrifter om skog- og hagebruk og skrevet endel i hagebruksblad og i dagspressen. Han var medlem av edruelighetskomiteen av 1926 og av det senere nedsatte utvalg om kontroll med brennevinssalg m. m. etter forbudets opphevelse. President i Odelstinget 1932—33. Bondepartiet.

[Representant for Opland fylke 1922—24, 1925—27, 1931—33: Varamann for fylket 1928—30. Møtte for E. Enge 21. febr.—12. mars 1928 og for Thune fra 22. mai for resten av sesjonen 1929. Sekretær i Odelstinget 1932. Medlem av og sekretær i næringskomite nr. 2 1922—27, av veikt. 1928, av skog- og vassdragskt. 1929, av lovkt. 1931—33. Medlem av valgkt. 1928, 1931—33 og av spesialkt. om Stortingets forretningsorden 1933. Medlem av Lagtinget 1928, 1929.]

SKAAR, Mathias Johan Rasoff, f. 26. okt. 1869 på Skår i Syvde, Sunnmøre, av foreldre smed og bygningsarbeider Arne Martinus Arnesen S. (1838—1900) og Ane Kanotte Madsen (1838—1921). — Gift 1) 1898 med Susanna Margrethe Andersen (11. mars 1879—2. april 1914), av foreldre fisker og gårdbruker i Røst Fredrik Jentoft A. (1840—1914) og Karen Hovde Kristensdatter (1839—1908). — 2) 1926 med Kristofa Albertine Isaksen, f. 12. mai 1893, av foreldre fisker og gårdbruker i Røst Johan Bernt I. (1850—1912) og Martha Jonanna Græger (1855—1923). — Død i Røst 14. juli 1944.

Etter avsluttet folkeskole var han en tid i Amerika og kom 1886 til Røst, hvor han siden var bosatt. Han drev her i mange år fiskeri og utrustning av fiskerbåter m. m. I slutten av 1890-årene utvidet han virksomheten til å omfatte alminnelig landhandel, fiskeforretning og væreierbedrift, liksom han drev kommisjonskjøp av fiskevarer, tareaske m. m. — I 1898 ble han valgt inn i Værøy og Røst herredsstyre og var medlem i nesten alle de følgende år til 1928, da Røst ble eget herred og var siden dets ordfører til 1941, da han ble avsatt av N. S. Han har ellers deltatt i de fleste kommunale gjøremål, i skolestyre, ligningsnemnd, forlikskommisssær, jordstyre, off. brann- og taksasjonsmann, overformyndet m. m. Som representant for fiskeriforeninger deltok han ofte i fiskerimøter og var i 1927 prisdommer ved fiskerietutstillingen i Bodø. — R. Ital. Kr. O. Høire.

[Representant for Nordland fylke 1922—24. Medlem av næringskomite nr. 1.]

Opland fylke
 på
stortinget.

Hans Skurdal
 er født 27. februar 1872 paa Nedre Nigard, Skurdal i Søndre Fron.

Han gjennemgikk 1889—91 ha-
 gebruksavdelingen ved den hiesra
 landbruksskole i Aas. Fra 1891
 til 93 ophold ved veterinær og
 landbohøiskolen i Kjøbenhavn og
 næret efter var han paa reiser med
 offentlig stipendium i Tyskland.
 Aarene 1894—98 var han gartner
 og lærer ved Smaalensenes amts
 landbruksskole paa Kalnes i Tune
 og fra 1899—1920 bestyrer av
 Fritze planteskole i Brunlanes ved
 Larvik.

Skurdal har været medlem av
 Brunlanes herredsstyre de to sidste
 perioder og i en række aar for-
 mand i ligningskommisjonen. Se-
 nere en periode formand i skole-
 styret. I 1911 overtok han fædre-
 negaarden **Nedre Nigard, Skurdal**
 og tilflyttet den for et aars tid si-
 den.

Valdres 22.11.1921

Offisiell valgliste
 for
**Norsk Landmannsfor-
 bund**
 ved stortingsvalget mandag 24.
 oktober 1921 for Opland fylke.

1. Gaardbruker **Hans O. Skurdal**,
 Harpefoss, Søndre Fron.
2. Gaardbruker E. G. Borch,
 Jevnaker.
3. Lensmann Helge Thune, Vang
 i Valdres.
4. Gaardbruker Kr. Ørud, Østre
 Toten.
5. Gaardbruker O. O. Rolstad,
 Lesja.
6. Gaardbruker og lærer Erik
 Strand, Nord-Aurdal.
7. Gaardbruker Kristofer Hole,
 Vaagaa.
8. Gaardbruker Hans N. Bø, Ve-
 stre Gausdal.
9. Gaardbruker Asm. Kind, Tor-
 pa.
10. Gaardbruker og lærer Jon
 Wangensten-Holden, Vestre
 Slidre.
11. Gaardbruker A. Dillerud, Var-
 dal.

Tillidsmann: Kr. Ørud, Bilit, med
 varamann Hans N. Bø, Vestre
 Gausdal.

Tillidsutvalg: Kr. Ørud, Hans A.
 Eid, Kr. Hole, Erik Strand,
 Hans N. Bø, Asm. Kind.

Lillehammer den 4. oktober 1921.
S. Lambrechts,
 distriktsvalgstyrets formann.

Annonsering i avisa Hadeland torsdag 6. oktober 1921

Landmandsforbundet.

Faaberg bygdelaq

holder **fest** paa **Maihaugen** søndag 7. august
kl. 4.30 efterm.

Foredrag av gaardbruker **Hans O. Skurdal** —
Musik av Lillehammer musikforening.

 Svingom.

Fri adgang til foredraget. Adgangstegn til festen
à kr. 3.00 løses ved indgangen. Damerne medbringer
smørbrød.

Gudbrandsdølen 6. august 1921

Faaberg bygdelaq av Landmandsforbundet

holder **fest med dans** i Lillehammer Sparebanks lokale **lørdag**
19. november kl. 5½ efterm.

Foredrag av gaardbruker **Hans O. Skurdal**

Damerne medbringer smørrebrød.

Styret.

Lillehammer Tilskuer 16. november 1921

Offisiell valgliste

for

Bondepartiet (Norges Bondelag).

ved stortingsvalget mandag den
20de oktober 1924 for Opland-
fylke.

1. Gårdbruker, stortingsmann E.
G. Borch, Jevnaker.
2. Gårdbruker, stortingsmann
Hans O. Skurdal, S. Fron.
3. Lensmann, stortingsmann
Helge Thune, Vang.
4. Gårdbruker, ordfører Kr.
Ørud, Østre Toten.
5. Gårdbruker, ordfører O. Rø-
stad, Lesja.
6. Gårdbruker, ordfører Erik
Strand, Nord-Aurdal.
7. Gårdbruker Erling Bjørnson,
Østre Gausdal.
8. Gårdbruker Asmund Kind,
Torpa.
9. Gårdbruker, kaptein Nils
Askvig, Søndre Land.
10. Gårdbruker Gudbrand Skjåk,
Skjåk.
11. Gårdbruker Paul Alm, Vestre
Toten.
12. Gårdbruker Ole Bjelbøle,
Østre Slidre.

Tillitsmann : Kr. Ørud, med va-
ramann Hans N. Bø, Vestre Gaus-
dal.

Tillitsutvalg : Kr. Ørud, Ole
Kvarberg, Hans N. Bø, Hans A.
Eid, Ola Grøw, Asmund Kind.

Lillehammer d. 30. septb. 1924.

S. Lambrechts.

Distriktsvalgstyrets formann.

Opgaver for bondepartiets stortingsgruppe i indeværende aar.

Stortingsmand Skurdal udtaler sig til „Gudbrandsdølen“.

Stortingsmand, gårdbruger
H. O. Skurdal.

Foranlediget ved Deres spørgsmål om aktuelle opgaver for bondepartiets stortingsgruppe i det nye aar vil jeg først og fremst minde om den nye toldtarif. Berøringens proposition er bebudet fremlagt i februar—mars, og saa vil toldkomiteen ta fat. Det vil da vise sig, om der i det nævnte storting kan skapas et flertal for en tarif, som gir jordbruket en gunstigere stilling.

Som bekendt har Bondepartiet her trukket op de linder, som bør følges og forberedt revisionen gennem eget toldutvalg. Arbejderpartierne har hittil energisk mødt sig enhver forbedring for jordbruket — industrisaker stemmer de derimot for — og inden høre og venstre er opfatningen forskjellig.

Videre er bebudet fremst et forslag om ordning av visse jordspørsmåle. — Man vil vel da staa foran en endelig løsning av humanitetsvesnet m. v., liksom der vil bli skapt lovregler for erhvervelse av jord til nye bruk og til utvidelse av gamle. Det har nemlig vist sig, at det er vanskelig at staa sig igjensammen paa altfor smaa bruk. Nye bruk maa derfor tillægges saa meget jord, at de kan faa en familie paa skikkelse vis, liksom de ogsaa maa faa sleg til husbehold. Ellers er det hele forfælet.

Det sier sig selv, at vort parti har betydelige interesser at ivareta paa dette område.

Fremdeles kan nævnes kornsakene, hvis behandling ifjor blev utant. Det er derfor ganske

rimeleg, at den blir tatt op igjen forholdsvis tidlig inaar.

De forskjellige partiers stilling paa dette område er kjendt fra før.

Venstre og arbeiderpartierne holder fast paa en monopolordning for korn- og melhandelen væsentlig i overensstemmelse med den ordning vi nu har. Hørens forslag tar ogsaa først og fremst sigte paa omsættingsformen, mens vort parti foreslår en korntrygg, som ogsaa kommer småbrukerne til gode, da som i det sædvanlige, men bare avler til eget bruk.

Vort forslag er derfor bebudet sikket til at fremme den indenlandske korndyrking, som under monopolordningen har gaaet tilbake aar for aar. I 1925 er følgende mangler kuen og med indført til landet av provianteringsdirektøren:

Hvete	87,000 ton
Rug	178,000 —
Bygg	18,000 —
Hvitemel	51,000 —

Av 1925 saarets avl er til 31. desember 1925 kjøpt ca. 12,500 tons korn ialt hvorav 12,500 ton bygg.

Som man ser er de mangler norsk korn som nu leveres rent færdig i forhold til indført vare. Her maa ske en forandring. Vilkaarene for korn dyrkingen maa bli slike, at det lønner sig at dyrke korn til menneskeføde her i landet.

Det skulde derfor synes nærliggende, at alle virkelige bonderepresentanter ialfald i stortinget burde kunne samles om vort korntryggforslag. Men her vil rimelegvis de sædvanlige politiske hensyn komme til at spille ind og da ser det ofte ut som man har let for at overse de saklige. Bondepartiet staa ialfald utvilkkelig fast paa sit forslag som det for landets korn dyrking utvilsomt bedste.

Stortingarbeidet hittil har opfattet temmelig neutralt stof som arbeidsordningen og nu i disse dage automobilloven.

Det er en storgallig kjendsgjering, at noget av det første vi møter herinde i det nye aar er bevilling av 3 millioner kroner til motarbeidelse av arbeidsløshet, som det heter. Min mening om disse dages bevillingslister er den, at det var meget bedre at forhøje de ordinære arbeidsbudgetter og da navnlig veibudgettet end at stille pensone til administrasjonens frie raadighet. Det er ikke frit for andet, end at det har været «jobbets» ogsaa i nødarbeidsbidrag. Enkelte styk av landet har hat en viss evne til at kvele til sig størsteparten.

Stortinget, Oslo, januar 1926.

HANS O. SKURDAL

Offisiell valgliste

for

Bondepartiet

ved stortingsvalget mandag den 17de oktober 1927 for Oppland fylke.

1. Fhv. stateråd, gårdbruker Erik Enge, Østre Gausdal.
2. Gårdbruker Kr. Ørud, Østre Toten.
3. Lagtingspresident Helge Thune, Vang.
4. Gårdbruker, stortingsmann **Hans O. Skurdal**, Sør-Fron.
5. Gårdbruker, kaptein Nils Askvig, Søndre Land.
6. Gårdbruker Paal Aukrust, Lom.
7. Gårdbruker, lensmann Erik Strand, Nord-Aurdal.
8. Gårdbruker T. K. Kjørven, Lunner.
9. Gårdbruker Einar Sigstad, Biri.
10. Gårdbruker Kr. Hole, Vågå.
11. Gårdbruker Chr. C. Jøranli, Torpa.
12. Gårdbruker Kr. Eid, Sør-Aurdal.

Tillidsmann: Gårdbruker Kr. Ørud, Østre Toten, med varamann gårdbruker O. T. Gillebo, Øyer.

Tillidsutvalg: Kr. Ørud, Tor Sandbu, G. Berge, Ola Grøv, Otto Garthus, Hans A. Eid.

Lillehammer den 28de september 1927.

S. Lambrechts.

Distriktsvalgstyrets formann.

(H.O.)

Dagningen 4. oktober 1927

Stortingsmann Skurdal om bondepartiets innsats i norsk næringspolitikk de siste år.

Den selve kamp for å få bragt de offentlige budsjetter ned og for å skape slike vilkår for arbeidslivet at det pånytt blir lønnsomt.

Flertall for arbeiderpartiene er ensbetydende med: større skatt, alltid mer skatt.

Jeg etterkommer gjerne Deres innberedning om en artikkel til bladet.

Altet og altet har jeg fremholdt at hovedsaken nu er på nytt å skaffe oss fast grunn under fattigens skattebukt.

Til signale av dette midt er det to veier å gå, og begge veier må følges. Den ene er å få bragt de offentlige budsjetter ned overensstemmende med den største lønns stigning verdi og produktivitet fall, — den andre veien er å skape slike vilkår for arbeidslivet, at det pånytt blir lønnsomt.

I full forståelse av disse forhold har bondepartiet hatt fra første ferd en fast og åpen. Jeg minner om vårt forslag av HBL 10-15 prosent reduksjon av det føderale statsbidraget til statsbidrag. Dampgang blir vi utløst i stortings. Nu kan man ikke mer. Trerimot — så vel venter som lærer regjeringer har sett seg nedlagt til å forsvare besparelse og her alltid hatt god støtte av bondepartiet. Dessverre har vi ikke alltid oppnådd hva vi ønsket. Jeg minner om reduksjonen av de offentlige lønninger.

Bondepartiet vilde hatt den gjennomført allerede fra 1. juli år. Regjeringsforlaget, som blev vedtatt, utskjed tidspunktet ut løst år til 1. januar neste år.

Dessuten har bondepartiet meget skjønt fremholdt at det er for mange offentlige funksjonærer i forhold til det arbeide som skal gjøres. Dette har hatt til følge, at mange offentlige stillinger er inndratt. Og flere andre står for tur.

Selvstendig er bondepartiet ikke villet kunne de løse det de kunne. Navnlige har vi fått hatt illa for vårt forhold til de nye skattelover.

Jeg tror vi kan ta betenktelighet med en. Dyr skole er ikke alltid det samme som god skole og også mange beres med skolemenne samarbeidene forestår at det ikke minst av hensyn til kommunens økonomi og skatteinntekt bør nødvendig å gå til skoleendringene.

Bondepartiet har likeledes opplett spørsmålet om begrensnings av offentlig ansatte lærere og har på dette område oppnådd at den grunnsette plan for de nye lagordning nu er brutt utvædet at flere bygder som før i tiden nu står uden samlet under en distriktslege. Her ved

Stortingsmann Skurdal.

interne lagordninger for staten og byggenes sapper å sette opp lokale lagordninger. Overordningen for samsynsvesenet er en innbudd og egne selvstendige fylkeslagordninger er besluttet opprettet, når de nødvendige innbuddene, som er nødvendige utvædet, som har avskjed. Dette forsvaret også besparelse på fylkesbudsjettene i de fylker som har selvstendige fylkeslagordninger, såsom Oppland.

Det var en skuffelse skjedt for mig som for de øvrige medlemmer av flertallet i Næringsdepartet år 2, at en forutsettning om adgang til besparelsesregulering for lærer og læringer blev utvædet av den nye lov om lærere og læringer rettigheter og plikter. Og det høyderdige av det hele var, at den representant som nærmest hensiktsfullt dette utfall, tilhørte de forsvarede arbeiderpartier.

Endelig kan nevnes, at bondepartiets medlemmer alle som en ble stemte mot ytterligere skattebevilgning til arbeidslivet. Vi kunne like dette nødvendighetsystem som en stang. Det er ikke fra for oss, som ut nødvendighetsbevilgningen også har skjedt nødvendigheten. Jeg har gjentagne fremholdt i stortingset, at det er langt bedre å ikke holdt opp de ordnede bevilgninger til virksomhet, bl. a. for å få opprettholdt den ledelighet av statsbidragene fylkesmenne, som er planmessig forutsett. Nødvendighetsbevilgningene, som i stor utstrækning er gått til velbygging, er fortvivlet kommet de distrikter tilpode hvor arbeidsligheten var støust på grunn av innvilket bidragskraft s. 1.

Nu det gjelder fremhjelp av arbeidslivet, må man i første linje sette sig ved bondepartiets stilling til velbygging for norsk arbeidssinn uten innbudd i så høye skatte er det

utströkkelig å minne oss, at bondepartiet og vår faglige organisasjon arbeid gjennomferker på dette område har vært grunnleggende for den nye tolltariff, som nu er gjennomført og som er langt gunstigere enn den tidligere for det produktive arbeidslivet, ikke minst for jordbrukslivet. Her til kommer besparelsesplanen.

Dessuten vil jeg erindre om vårt parti minne for å skape arbeidslivet i landet ved vedtagelsen av loven om beskyttelse av arbeidslivet, voldgiftsloven m. v.

En av de værste hindringer for gjennomgangen av loven skjedt i de senere år er jo de mange arbeidskampe med tap av arbeidsdager og arbeidsproduktet. Følgen av disse forholdene og de høye lønninger i industrien er jo, at der heller kjøpes ferdige varer fra utlandet, ikke som ønsket alle oppbygginger til vår store handelsflate i de senere år også har gått til utlandet med tap på hundretusener, ja millioner i arbeidsforleste for norske arbeidere.

Det ser innforvidt ut som om vårt arbeidslivet ikke vil se hver dens frem for de norske arbeidere og for landet. Ellers også rekonstruer det som skjedt. Jo gale, jo bedre. Det siste har man dessverre ofte inntrykk av.

Det som navnlig tynger befolkningen rundt omkring i byggenes nu er de høye skatter.

På arbeiderpartienes og vår sosialistiske innstilte parter flertall ved valget år, kommer vi på dette område utvædet fra osom i tiden.

Et arbeideregulering med hr. Hornsrud som finansminister vil i første rekke måtte være reduseret sine skatteplaner. Rettighet har hr. Hornsrud med en betegnende gestus gjentagne ganger i stortingsetklært, at skattebykket skal være opp, ikke ned, men nu har vi beholdt av alle de gamle, lærer, arbeiderpartienes agitatore og visser har gått folket, sånne innføres, så der ikke prognerer til, at selv skattebykket settet opp, ned og ut i posisjon rundt om bring ikke vil ströks til.

Flertall for arbeiderpartiene er derfor ensbetydende med større skatter, alltid mer skatt. Det bør enhver være klar over nu ved valget.

Hans U. Skurdal.

Folkeavstemningen.

Skurdal.

Folkeavstemningen dreier sig ikke bare om brennevinsforbud eller ikke brennevinsforbud. Den gjælder noget mere og viktigere, nemlig hvorvidt alkoholtrangen i folket pånytt skal kunne tilfredsstilles på lovlig måte eller ikke. —

Hans O. Skurdal

Nasjonalbladet 19. juni 1927

Stortingsmann **Hans O. Skurdal**
holder politiske foredrag i
Venabygda, Venaheim,
Brekum, Fjelltun,

søndag 9. oktbr. kl. 6 em
mandag 10. — 7

Laagen 29. september 1927

Spritprisen.

Grunnlaget for dens fastsettelse. Forutsetninger ved brennevinslovens behandling i stortinget 1927.

Av fhv. stortingsmann **Hans O. Skurdal**.

Jordbruksbrenneriene og de dertil knyttede destillasjoner omsatte tidligere sin sprit fritt til salgsberettigede, fortrinnsvis brennevinsamlag. Ved A/S Vinmonopolets opprettelse i 1922 fikk dette eneretten til kjøp. I forbudsårene gikk brenneriene med meget innskrenket drift. Da brennevintorbudet blev ophevet, var det en selvfølge, at produksjonen av innenlandsk sprit atter blev gjenoptatt i nogenlunde samme målestokk som før forbudet. Man måtte imidlertid forutse at spritprisen kunde bli satt uforholdsmessig høyt, om monolet som enkjøper alene skulde ha herredømme over den, samtidig som det også hadde adgang til å innføre utenlandsk sprit.

Ved behandlingen av den nye lov om innførsel og omsetning av brennevin m. m. i 1927 fant jeg det derfor nødvendig i vedkommende komiteinnstilling å uttale følgende:

« — Imidlertid er det inntrådt den forandring i omsetningen, at en gros handel med vin og brennevin er sentralisert i et monopol. Hertil kommer at dette monopol etterhånden også har lagt under sig alle landets destillasjoner og vel også får enerett til å drive destillasjonsvirksomhet. Landets brennerier er derimot fremdeles på private hen-

der. Mens disse brennerier tidligere selv i stor utstrekning gjennom sine egne destillasjoner fremstillet og solgte spirituosa til innbyrdes konkurrerende samlag, vil de heretter være henvist til bare å selge råspiritus i uforedlet form og bare til en innenlands kjøper, A/S Vinmonopolet.

I den foreliggende proposisjon er dette forhold ikke synderlig berørt og i lovutkastet står bare: Forøvrig gir vedkommende regjeringsdepartement nærmere forskrifter om selskapets (d. v. s. A/S Vinmonopolets) virksomhet. Skurdal vilde ansett det ønskelig om det i proposisjonen var redegjort noget nærmere for hvorledes prisen på råspiritusen blir å fastsette i det tilfelle at det skulde oppstå meningsforskjell herom mellom brenneriene og vinmonopolet. I all fall må etter hans mening dette forhold klarlegges, før A/S Vinmonopolet får enerett til å utøve destillasjonsvirksomhet, hvad monolet sees å ha foreslått. —»

I odelstinget henstillet såvæll herr Mellbye som jeg til vedkommende statsråd å klargjøre departementets stilling til saken.

Departementschefen statsråd Morølls svar er sålydende: «Der vil nu efter mønster av forholdene slik som de er ordnet i Sverige bli nedsatt en nevnd på 5 medlemmer, hvorav det er tanken at

brenneriene skal få anledning til å opnevne de to, A/S Vinmonopolet to, men opmannen vil bli opnevnt enten av finansdepartementet, landbruksdepartementet eller socialdepartementet. Det er ikke tatt standpunkt til hvilket departement i tilfelle skal opnevne opmannen. Denne nevnd vil på basis av produksjonsvilkårene¹⁾ fastsette prisen forsåvidt ikke monolet og brenneriene skulde bli enige.

¹⁾ Uthevet i «Nationen»

Jeg rettet så en henstilling til regjeringsbenken om at landbruksdepartementet måtte bemyndiges til å utpeke opmannen, «fordi landbruksdepartementet chef måtte forutsettes å være den som har best for å bedømme de vilkår jordbruket har likeoverfor brenneribedriften.»

I dette ordskifte har altså den ansvarlige chef for socialdepartementet uttalt at spritprisen skal fastsettes på basis av produksjonsvilkårene. Dette blev ikke motsagt fra noget hold og må således betraktes som godkjent av stortinget. —

Hans O. Skurdal i «Nationen»

«»

Nord-Trøndelag og Nordenfjeldsk Tidende tirsdag 27. november 1928

«»

Vi hitsetter ovenstående som også har interesse på disse kanter. Potetprisen ved Sundnæs brænderi er så vidt vi har hørt omkring 2.20. Altså langt under produksjonsprisen. Men jordbrukerne er nødt til å selge. Men hvad tjener ikke monolet på denne affære med de priser de holder på spriten!

Ja disse velsignede monopole-
ne!

Og slikt har såkalte radikale folk vært med på å få istand.

Beklagelig at disse næringslivets frihetsmenn ikke levet i eneveldets frodige tider, hvis «tradisjoner» de har optatt.

Kommentar til innlegg om Spritprisen i same avis

Stortingsmann Skurdal om person- og godsfraktene ved jernbanen.

Det er nødvendig både for jernbanens og publikums skyld at fraktene nedsettes.

Statsbanenes hovedstyre foreslo som bekjent ifjor nedsettelse av persontakstene ved statsbanene, hvad stortinget av budgett-messige hensyn ikke fant å kunne gå med på. I forbindelse med budgetforslaget for neste termin foreslår hovedstyret persontakstene nedsatt med 20 pst.

«Laagen» veksler et par ord med medlem av statsbanenes hovedstyre, stortingsmann **Hans O. Skurdal**.

Som forholdene ligger an anser jeg det nødvendig at persontakstene for reise med jernbanen nedsettes, sier hr. Skurdal. Dette at vi nedsatte billettprisene til og fra Nidaros i sommer med 25 prosent førte trafikken i meget stor utstrekning tilbake fra bilene til jernbanen. Vi kan erobre de reisende tilbake fra bilene når takstene med jernbanen senkes.

Det forslag hovedstyret har fremsatt for departementet vedkommende fraktsatsene er nok så omfattende. Således har vi foreslått frakten på kjøtt nedsatt for lengere avstande, hvad der f. eks. for Gudbrandsdalen vil ha

overordentlig stor betydning. Herfra sendes jo en mengde kjøtt med jernbanen. Stykkgoods går jo over til mer og mer å sendes som ilods, for at det kan komme hurtigere frem.

Det er greit at de høie frakter på landbruksvarer i stor utstrekning forringer lønnsomheten ved jordbruket. Det er nu gjennomført standardfrakter for poteter, ost og egg. Når det gjelder ost er gudbrandsdølene sikkert opmerksomme på dette, ost er jo en stor artikkel fra dalen. Derimot er de neppe helt opmerksomme på det for poteters og eggs vedkommende. Det siste er jo også av nyere dato. Allerede fra 1927 er slike standardfrakter gjennomført for trelasts vedkommende, og benyttes i stor utstrekning i Østerdalen, Solør og Vestopland.

Det er meget nødvendig at både person- og godsfraktene nedsettes. Det vil øke trafikken med jernbanen. I første omgang vil det minske jernbanens inntekter, men i det lange løp er det neppe tvil om at også jernbanen vil tjene på det.

Bondepartiets valgliste i Opland.

Kr. Ørud.

H. O. Skurdal.

Erik Strand.

Opland bondeparti hadde nominasjonsmøte på Lillehammer lørdag.

Til dirigent valgtes fylkesstyrets formann, stortingsmann Kr. Ørud.

Samtligge 136 nominasjonsmenn møtte. Fra forrige nominasjonsmøte var antallet av nominasjonsmenn vokset med 8 mann, en økning som skyldes partiets fremgang ved siste valg.

Som kjent hadde både Erik Enge og Helge Thune meddelt partiorganisasjonen at de ikke mottok gjenvalg.

Godseier Borch som under disse omstendigheter av alle innen vårt parti anses for selvskrevet førstemann på listen, nektet bestemt å la sig stille, og før å avverge ethvert press begrunnet med sitt standpunkt for viteringen og fremmā en lagestiftelse på dirigentens bord. Han opplyste dog at han herefter som før kom til å delta i parti- og valgbeidene i den utstrekning han fikk tid og anledning til det.

Møtet vedtok følgende valgliste:

1. Stortingsmann, gårdbruker Kr. Ørud, Ø. Toten.
2. Stortingsmann, gårdbruker H. O. Skurdal, S. Fron.
3. Lensmann, gårdbruker Erik Strand, N. Aurdal.
4. Kaptein, gårdbruker Nils Aukvig, S. Land.
5. Gårdbruker Erling Bjørnson Ø. Gausdal.
6. Gårdbruker Paul Aukrust, Lom.
7. Gårdbruker Ole Bjelhøje, Ø. Slidre.

8. Gårdbruker T. K. Kjørven, Lunner.

9. Lensmann, gårdbruker Karl Viken, Biri.

10. Gårdbruker Kr. Hole, Vågå.

11. Gårdbruker Chr. C. Jorand, Torpa.

12. Gårdbruker Otto Garthus, Sør-Aurdal.

Kr. Ørud har i den siste periode vært en uredi og årvåken representant for Oplandsbygdena. Ikke minst setter fjelhygdene pris på hans uforferdede arbeide i disse 3 år, således har han gått energisk tilverks for å få nedsett de urimelig høye telefon- og telegramtakster. I de to foregående perioder var Ørud 1. varmann for vårt parti, og møtte i disse år adskillige ganger i stortinget. I en enda lengere årrekke har Ørud vært sekretær i Toten krets av Norges Bondelag, og formann i bondepartiets fylkestyre siden vårt parti blev dannet. Hans iherdige og grunnleggende arbeide i våre organisasjoner er forresten så godt kjent at nærmere redegjørelse herfor ikke er nødvendig.

Hans O. Skurdal var vårt partis tingmann fra Gudbrandsdalen i periodene 1921—1927. Da Erik Enge i 1927 gikk ut av styret i Statsbanenes hovedstyre, blev Skurdal innvalgt i hans sted og alle er enig om at han såvel i stortinget som i jernbanestyret har utført et meget dyktig arbeide. I den senere tid har vi fått en rekke fraktnedsettelselær

for jordbruksvarer, likesom jernbanestyret har innført flere praktiske endringer i godsfordelingen, endringer som alle betyr store forbedringer for jordbruket og bygdene.

Den tid Skurdal var bostyrer ved Fritze planteskole i Brunlanes, deltok han meget i det kommunale liv der nede. I 1920 flyttet han tilbake til heimbygden Sør-Fron og overtok fedregården der.

Lensmann Strands navn er vel kjent over hele fylket fra den tid han satt som ordfører i N. Aurdal. Skjønt han er en forholdsvis ung mann, vel 50 år, har han i tre perioder vært ordfører i sin hjembygd, likesom han har innhatt en lang rekke kommunale og fylkeskommunale tilfellestverv. Hans dyktighet er anerkjent langt utenfor hans eget parti, og Valdres vil sikkert i ham få en tingmann deres bygger har tere av.

Strand er født i Valdres i 1877. I 1897 blev han ansatt som lærer i V. Slidre, og året efter kom han til Nord-Aurdal hvor han siden har virket. Fra 1900 har han drevet gårdsbruk ved siden av sine andre stillinger. Sommeren 1926 blev han utnevnt til lensmann i Nord-Aurdal, og måtte da trekke sig tilbake som bygdens ordfører. Senere har han bl. a. vært formann i administrasjonsstyret for Torpa, og i dette hverv har han vist en dyktighet som har vunnet anerkjennelse på alle hold.

Valget.

Av stortingsmann Hans O. Skurdal.

Et er nødvendig fremfor noe annet nu. Og det er å sette folk inn i bygdestyrene som vil spare. Folk som med andre ord vil bevilge det minst mulige uansett så å si hvad det gjelder.

For kommuneskattene er for store i de aller fleste bygder. Og skattebyrdene veltes mer og mer over på bønderne. Det sørger de ensidig sammensatte ligningsnevnder for, dels direkte ved altfor høi ansettelse av eiendomsverdiene og personlig virksomhet ved jordbruket, dels indirekte ved minimal ligning av andre skatteborgere eller eftergivelse av ilignet skatt, selv hvor den er å få. Derfor er også stillingen for gårdbrukerne nu blitt slik som en mann nylig sa til mig på toget: «Jeg vilde gjerne hatt mig en gård, men jeg har ikke råd til å være gårdbruker».

Videre synes jeg gudbrandsdalene ved dette valg burde tenke på igjen å bli herrer i eget hus og ikke fremdeles la innflyttere ha ledelsen i bygdene, allerminst når disse også er funksjonærer i det offentliges tjeneste.

Ved formannskapslovene kom vi efterhånden vekk fra embedsmannsveldet utover landet. I de senere år er vi dessverre, iallfall i Gudbrandsdalen, seget inn under et funksjonærvælde, som allerede i enkelte bygder har ført til, at de økonomisk er kjørt i grøften. Og under følgerne av

et sådant styre må alle lide, ikke minst arbeiderne.

Den nettop utarbeidede statistikk over deltagelsen i stortingsvalget forrige år viser at den henstilling som blev rettet til borgerlige velgere om mannejevt å delta i valget, ikke har vært forgjeves. Opland fylke var en god nr. 1 med hensyn til fremmetet i landdistriktene. Jeg vil håpe, at den samme interesse vises nu ved kommunevalget. Kommunevalgene er viktigere valg for de enkelte bygder enn stortingsvalget. Og skjont arbeiderpartiets folk efter nederlaget ved stortingsvalget er blitt meget forsiktig i omtalen av partiets revolusjonære program, så tror jeg man kan si også her, at gjemt er ikke glemt.

Arbeiderpartiets politikk har allerede satt sådanne spor efter sig i bygdene, at sporene begynner å skremme. Jeg henviser bl. a. til valgresultatet i Trysil, Hedemark, hvor de borgerlige nettop har gjenerobret flertallet i herredsstyret. Det tyder på en sund reaksjon blandt velgerne. Det er på tide den kommer.

Men seiren vinnes bare ved å møte op og stemme valgdagen, ikke ved i likegyldighet å sitte hjemme. Jeg sier derfor til alle borgerlige velgere — menn som kvinner: Paas på valget! La intet forhindre dig i å stemme.

Hans O. Skurdal.

Skurdal, Hans Olsen, f. 1872 i Sør-Fron, gårdbruker på **Nedre Sigurd Skurdal** sammesteds. Gjennemgikk havebruksavdelingen ved As i 1889—91, opholdt sig ved Veterinar- og landbohøiskolen i København 1891—92 og var med off. stipendium i Tyskland 1892—93 for å studere videre frukttræ- og planteskole dyrkning. Gartner og lærer ved landbruksskolen på Kalnes i Tune fra 1894—99, grunnlegger og bestyrer av Fritsøe planteskole i Brunlanes fra 1899—1920, da han bosatte sig på fedrene-

gården, som han hadde overtatt i 1911. — I Brunlanes var han i to perioder medlem av herredsstyret, formann 3 år i skolestyret og et par år i ligningsnevnden. — Han har utgitt skrifter om skog- og havebruk, har skrevet en del i havebruksblade og i dagspressen og var i 1912 prisdommer ved den nordiske havebruksutstilling i København. — Medl. av Statsbanenes hovedstyre fra 1927. — Medlem av Stortinget fra 1922—27. I perioden 1928—30 var han varamann og møtte en tid på Stortinget i 1928 og 29. **B.**

Stortinget 1931 – 1933

Hans O Skurdal var visepresident på Odelstinget 1932-1933

Skurdal, Hans Olsen, født 1872 i Sør Fron, Gudbrandsdalen, sønn av gårdbruker Ole Østensen Skurdal og hustru Kari Hansdatter Skurdal. Gift 1896 med Miranda Henriette Jacobine, født Sander, fra Bergedorf ved Ham-

burg. 6 barn. Gjennomgikk hagebruksavdelingen ved Den høiere landbruksskole i Ås 1889—91. Ophold ved den kgl. veterinær- og landbohøiskole i København 1891—92 med avgangsprøve i frukttré- og planteskole-dyrkning 1892. Spesialstudium forøvrig Coniferer m. m. 1892—93 arbeidet i Peter Smith & Co., Baumschulen, Bergedorf b. Hamburg. 1893 om våren arbeidet hos anleggsgartner i Berlin, om sommeren rundreise med ophold i Erfurt, Frankfurt am Main, Hannover o. fl. steder. Fra april 1894 til juli 1899 gartner og lærer ved Kalnes landbruksskole. Fra 1899 til høsten 1920 planteskolebestyrer på Store Jordet i Brunlanes. 1912 prisdommer ved den skandinaviske havebruksutstilling i København. Fra 1920 gårdbruker på **Nedre Nigard Skurdal** i Sør-Fron, fedrenegården, som han allerede overtok 1911. Representant fra Opland på Stortinget 1922—23, 1925—27 og 1931—33. Visepresident i Odels-tinget 1932.

Helt fra mine første læreår stod det klart for mig, at en gartner i vår tid må spesialisere sig, om det skal bli til noget. Jeg valgte derfor planteskole-drift, som var hovedsaken på Ås i min læretid. Dessuten innså jeg det nødvendig å skaffe mig kunnskaper i pomologi og dyrkning og beskjæring av frukttrær. Det lå da også i sakens natur, at jeg efter endt utdanning valgte mig et arbeidsfelt, som svarte til min utdanning. Og den be- drift jeg grunnla i 1899, Fritzøe planteskole, viste sig å bli en levedyktig forretning. Hvad jeg særlig har inter- essert mig for er studiet av fruktknoppenes dannelse og utvikling hos de forskjellige frukttréslag og frukttré- beskjæring — ikke minst den som går ut på å få frem og vedlikeholde frukttréet. Og jeg beklager, at vi enda i vårt land ikke er kommet lengere i utnyttelsen av våre fjellvegger og husvegger til espalietrer. Her er umådelig meget igjen å gjøre.

Allerede mens jeg var bosatt i Brunlanes blev jeg betrodd kommunale tillidshverv. Jeg var således for- maan først i ligningsvesenet og senere i skolestyret. Da jeg flyttet derfra hadde jeg i to perioder vært medlem av herredsstyret.

70 år.

Gårdbruker Hans O. Skurdal, Harpefoss, fyller 70 år i dag, 27. februar. Han er født i Sør-Fron, tok eksamen ved Norges Landbrukshøgskole 1891 og hospitantprøve ved Veterinærhøgskolen i København 1892. 1894—99 var han gartner og lærer ved Kalnes landbruksskole i Østfold, 1899—1920 bestyrer av Fritzøe planteskole i Brunlanes. I 1911 overtok han fedrenegården **Nedre Nigard Skurdal** og flyttet dit i 1920.

Skurdal var representant for Opland fylke på Stortinget 1922—27, likeså 1931—33 og var vicepresident i Odelstinget 1932 og 1933. Fra 1927 til utgangen av 1936 var han stortingsvalgt medlem av Hovedstyret for Norges statsbaner, medlem av den departementale edruelighetskomité, som ble nedsatt etterat brennevins-forbudsloven var opphevet, medlem av styret for Norges Banks avdeling på Lillehammer og formann i dette.

I Brunlanes var han medlem av herredstyret og skolestyret og formann i skolestyret.

Storingsrepresentantar for Senterpartiet i Oppland

I dei 50 åra Bondepartiet/Senterpartiet har vore ein faktor i vårt politiske liv, har i alt 13 menn representert partiet på Stortinget. Det er:

Hans O. Skurdal, 3 perioder, 1921–27 og 1930–33.
Einar Gram Borch, 3 perioder, 1921–27 og 1936–45.
Helge Thune, 3 perioder, 1921–30.
Erik Enge, 1 periode, 1927–30.
Kristian Ørud, 3 perioder, 1927–36.
Erik Strand, 1 periode, 1930–33.
Erling Bjørnson, 2 perioder, 1933–45.
Arne Rostad, 1 periode, 1945–49.
Anton Ryen, 3 perioder, 1945–57.
Trond Wirstad, 5 perioder, 1949–69.
Einar Høvdhaugen, 3 perioder, 1957–69.
Ola O. Røssum, valgt 1969.
Asbjørn Granheim, valgt 1969.

Oppland Senterparti (1921-1971) 50 år – side 8

I den forbindelse la Valdemar Dahl og prof. Brandt ned et iherdig arbeide som krevde både initiativ og forhandlingsevne. Ved sin innsats oppnådde de endog mer hjelp enn de fra først av hadde tenkt seg. Opprinnelig ble det søkt om 20 mann i 2 uker. Resultatet var 150 mann i 9 effektive arbeidsdager. Man søkte også Norges Statsbaners hovedstyre om fri transport av mannskaper og materiell, og fikk dette innvilget.

Forut foregikk en omfattende korrespondanse både med forsvaret og NSB. Det var nødvendig å slå på forskjellige strenger for å overbevise de høye herrer, i disse forskjellige institusjonene, om hvilken betydning en vegforbindelse — den eneste — mellom landets to hoveddalfører hadde, både militært og for reiselivet. — En historie, gjentatt av Ole Kr. Dahl, er i denne forbindelse verd å fortelle:

Hele foretaket hadde nære på falt i fisk. Grunnen var at sjefen, generalinspektoren for ingeniørvåpenet, var imot. Men Dahl gav seg ikke så lett. Han reiste inn til hovedstaden og fikk en personlig konferanse med mannen i hans hovedkvarter på Akershus festning.

Men nei, generalinspektøren var stedig. For det første hadde mannskapene altfor kort tjenestetid og de hadde andre, langt viktigere og nærliggende oppgaver å ta seg av.

Etter alt strevet syntes Dahl dette var for galt. Alt sammen lå jo godt til rette, og så skulle en slik stribukk av en generalinspektør kullkaste hele greia. — Nå var gode råd dyre.

Dahl kjente godt stortingsmann, på den tid odelstingspresident, **Hans O. Skurdal**, og tok kontakt med ham. Skurdal lovet å anbefale saken, og om mulig skaffe Dahl foretrede for forsvarsministeren, som da var Quisling. — Dette ble raskt ordna. Dahl fikk møte forsvarsministeren og la den tilsynelatende umulig saken fram for denne. Det er ikke kjent hvordan orda falt, men Dahl var veltalende og la sikkert fram saken på en troverdig og sympatisk måte.

Quisling ble meget interessert og avslutta møtet med følgende ord: «De kan reise tilbake til Ringeby, Dahl, i trygg forvisning om at troppene kommer på fjellet i sommer.»

Saken var bragt lykkelig i havn, men som den humorist Dahl var, kunne han ikke dy seg for nok en gang å legge vegen til generalinspektørens kontor på festningen. — «Ja, herr generalinspektør, jeg kommer igjen for å ønske Dem velkommen på Venabygdsfjellet i sommer.» Hvorpå denne utbrøt: «Hvordan fan har De greid dette?»

Militære mannskap ved minnesteinen som ble reist i Snødøydalen da ingeniørtroppene hadde avslutta sitt arbeid på vegen sommeren 1931. Bokstavene I. B. S. står for Ingeniørvåpenets Befalsskole. Oberst B. Holmørn — sjef for Ingeniørvåpenets Skole- og Øvingsavdeling — har gitt opplysning om inskripsjonen og lånt ut bildet ovenfor. — B). Holmørn var — som elev ved Befalsskolen — selv med på dette vegarbeidet, den gang 17 år gammel. Her gutten uten lue til venstre for minnesteinen.

FRA RÅK TIL RIKSVEG 1976 - side 46-47. Hans O. Skurdal vart bedt om å hjelpe til med å få assistanse fra militæret til vegbygging på Venabygdsfjellet og han fikk hjelp frå forsvarsminister Quisling.

Anne Håv var født i Skåbu i 1846, og vokste opp i Sør-Fron, der faren hadde kjøpt garden Solbrå. Hun døde i 1936. I 1933 fikk hun Kongens fortjenstmedalje i sølv «som den egentlige oppfinner av Gudbrandsdalsosten». Medaljen ble overrakt av odelstingspresident **Hans O. Skurdal**. Han sa bl. a.: «Det er ikke for meget sagt at hun ved sin innsats har reddet dalens økonomi fra katastrofe i 80-årene.»

Det har vært fremholdt at Anne Håv og Ola J. Steberg får dele æren av å ha funnet opp Gudbrandsdalsosten. Og at Ola Kongsli må ha æren for den fine start av salget.

Norsk Mat 1984 - side 68. Hans O. Skurdal delte ut Kongens fortjenstmedalje i sølv til Anne Håv i 1933